

SÍ

Abraham B. Yehoshua

L'escriptor israelià és una de les grans veus del seu país i creu en el paper moral de la literatura i també en la necessitat dels intel·lectuals de participar en el debat polític en defensa de la pau.

NO

Benjamin Netanyahu

El primer ministre israelià ha instaurat la política de tolerància zero amb els immigrants il·legals, especialment amb els africans, sense distingir si vénen de països en conflicte i són refugiats.

Albert Mallo

El director del Festival de la Porta Ferrada ha preparat un programa especial per celebrar el 50è aniversari d'aquest esdeveniment degà a Catalunya que demostra la vitalitat de l'estiu cultural.

Ronaldinho

El gran jugador brasiler que tant va fer disfrutar els aficionats culers està tenint un final de carrera llastimós per culpa de la seva falta de disciplina i l'excessiu gust per la bona vida.

ABRAHAM B. YEHOOSHUA

Escriptor

Referent Autor clau en la literatura israeliana, Abraham B. Yehoshua (Jerusalem, 1936) presenta la seva última novel·la traduïda al castellà, 'El cantar del fuego' (Duomo Ediciones), en què una història íntima es tenyeix de profund missatge polític

“La literatura té por de posar la moralitat a primera línia”

CARME RIERA
SANFELIU

Tot just donar la mà, alerta, afable, que portarà l'entrevista al camp de la literatura. Diu que fa massa dies que parla de política. Efectivament ho intenta, però l'autor d'*Una dona a Jerusalem* és plenament conscient que la seva obra és indissociable de la realitat del seu país i de la del poble jueu.

Un personatge d'*El cantar del fuego* no vol tornar a Israel. Per què?
La raó principal és la mort del seu fill soldat per foc amic, molt més dolorosa que si l'hagués matat l'enemic. Aquesta tragèdia l'ha fet explotar. Ja en té prou, d'identitat jueva, vol fer una pausa, prendre distància per veure el pes que això comporta: parlar constantment de mort, de l'Holocaust, celebrar Dies de la Memòria sobre els nostres desastres...

Costa carregar aquest equipatge? Voldria abandonar-lo?
No voldria allunyar-me del país perquè hi estic molt vinculat. Sento una responsabilitat pel futur dels meus fills i néts, vull que puguem assolir la pau amb els palestins, i com a ciutadà i novel·lista he de fer el que pugui perquè sigui així.

Ho veu factible?
Hi ha possibilitats de construir la pau, la responsabilitat la té Israel, si vol evitar l'amenaça atòmica de l'Iran ha d'establir la pau amb Palestina, perquè així Teheran perdria l'excusa per atacar. Busquem la pau per acabar amb la violència però també per reafirmar la nostra identitat, perquè no estigui només vinculada a la memòria del desastre, del que ens ha passat i de tots els errors que hem comès.

¿Com va respondre al poema en què Günter Grass criticava Israel?
El que va dir és inacceptable però jo sempre voldré escoltar-lo com a escriptor. Encara que sigui desagradable. Vull entendre la motivació del seu discurs, grans artistes han sigut també grans antisemites. Necessito entendre com pensen perquè d'aquesta manera els conèixes i pots combatre millor els teus enemics.

Per què creu que vostè és una veu important al seu país?
Avui ets important i demà no... Però en definitiva, el meu cercle d'escriptors -David Grossman i Amos Oz, entre d'altres- som rellevants perquè la societat vol escoltar-nos, fins i tot si no estan d'acord amb el que diem. Respecten molt més la visió d'un escriptor que la d'un polític, perquè ve del cor, de la moral. Treballem amb l'idioma i això ens dona una capacitat especial per analitzar el discurs públic.

¿Com s'acosta, com a escriptor, a Palestina?
Intento entendre'is utilitzant el mateix mecanisme pel qual creo un per-

sonatge: posant-me en el seu lloc. M'ajuda la família de la qual vinc: el meu pare era professor d'història àrab, així que per a mi són com cosins llunyans. El protagonista de la meua primera novel·la, *El amante*, era el Naim, un àrab de 14 anys. Vaig estar molt satisfet de trobar el personatge en la meua memòria. Me'l vaig estimar molt perquè vaig endin-sar-m'hi, m'hi vaig identificar. I ara és un llibre que agrada als àrabs i de lectura obligada a les escoles jueves.

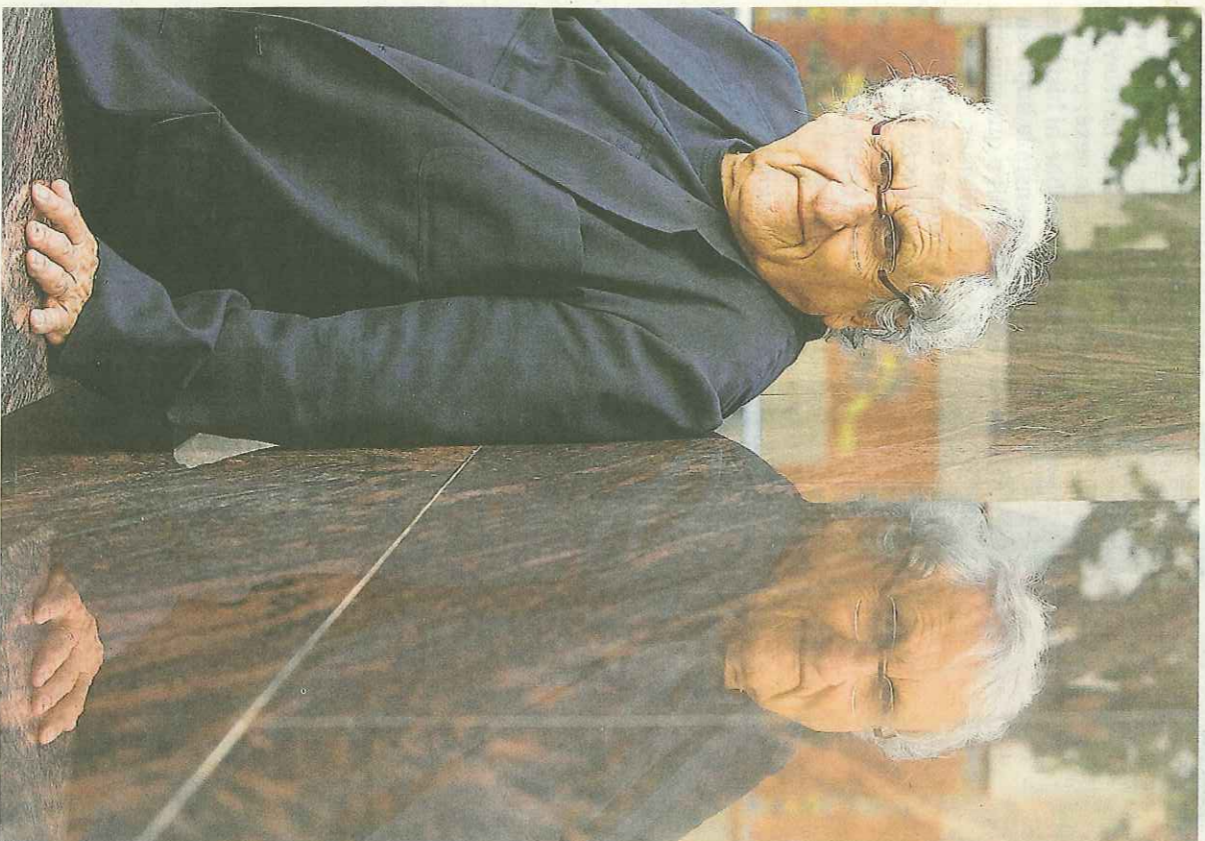
La seva última novel·la, *Caritadespanyola*, l'ha situada aquí.
Sí, neix d'un viatge que vaig fer a Santiago de Compostel·la. La ciutat em va deixar impressionat. Al hotel hi havia un quadre inquietant. S'hi veia una dona jove donant el pit a un home gran a la presó. Era una història de l'època romana, sobre un pare sentenciat a morir de gana i una filla que l'alimenta. Tota aquesta complexitat em va atreure molt. Ja sóc un escriptor molt vell i volia parlar sobre la creació artística. El centre de la història és un cineasta israelià que visita Espanya per veure una retrospectiva de la seva obra.

¿Com veu les generacions d'escriptors joves del seu país?
Estan cansats, no segueixen la tradició de la nostra generació. Abans la situació política era força blanca o negra, ara hi ha molts matisos i opinar no és gens fàcil. Les generacions més grans ens movem entre dos sentiments: solitud i solidaritat. D'una banda necessitem estar sols per crear, i de l'altra ens sentim forçats a involucrar-nos en la vida política del país. És un pols que els més joves no viuen.

Ha perdut força, la literatura?
Mira: imaginem que només pogués sim salvar deu novel·les del segle XX, sabent que tota la resta es cremarien. Estic segur que la majoria serien de la primera meitat de segle. En totes les altres arts també excel·leixen les obres de la primera meitat. Els escriptors d'abans s'encarregaven de qüestions morals, ara la literatura té por de posar la moralitat a primera línia.

A què és degut?
Ha perdut l'autoritat davant altres esferes. La psicologia, per exemple. Si a *Crim i càstig* Dostoiévski hagués analitzat psicològicament la infància de Raskólnikov, no hi hauria jutici moral. I ara aquesta anàlisi es fa molt. La gent ja no espera que la literatura els sacsegi. Hauria de ser un laboratori de qüestions morals que no trobaràs a la sala del psicòleg, als mitjans, ni al jutjat.

Als mitjans tampoc?
No, perquè mai aconseguiran que t'identifiquin amb els problemes. Te'ls explicaran però només la literatura farà que te'ls sentis teus. —

una ciutat

PARÍS

un escriptor
WILLIAM
FAULKNER

EL PROCÉS,
FRANZ
KAFKA

un llibre

L'escriptor va pronunciar la conferència *El novel·lista com a ciutadà* al Centre de Cultura Contemporània de Barcelona. PERE VIRGILI